

فرد روزدیگری است

ترجمه
فریدون تنکابنی

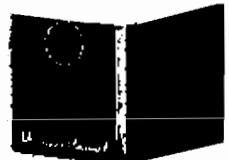
فرد اروز دیگری است

(چند داستان)

ترجمه
فريدون تنکابني

تهران، ۱۳۴۷

تهران، صندوق پستی ۷۱-۴۴۶

لیهستان مختلط
لهستان دو ز دیگری است
ترجمه فریدون لئکا بنی
پیغمبر اول: ۴۵۳۷
پیغمبر ایروس ایران
خواجہ ناصر: اکبر رنجبر
حقیقی حبیب سخنور افشاری: بنی است.

بند
دھنورم بیٹا

کارنامه

۱۳۴۰	مردی در قفس
۱۳۴۱	اسیر خاک
۱۳۴۴	پادشاه شطرنج
۱۳۴۶	ستاره‌های شب تیره
۱۳۴۸	پادداشت‌های شهر شطرنج
۱۳۵۰	هول، تنها ارزش و معنیار ارزش‌ها
۱۳۵۲	آنده سترون بودن
۱۳۵۶	مغز به بیست و دو سالگی
۱۳۵۶	المدوه لی هایان (گردآوری)
۱۳۵۶	راه رفتن روی زیل

۸	باده است
۹	کار آگاه بیر و مختلف جوان
۱۰	نود هنی
۱۱	داوری
۱۲	قبی که تختخواب روی پلنوم افتاد
۱۳	لند داشتن عالی است
۱۴	قریب روز دیگری است
۱۵	انصاب من ہولادین است
۱۶	لند قصہ هایرا

یادداشت

این ترجمه‌های گهگاهی و تفننی، بخشی از کار اداری من بوده است. و از آنجاکه بیشتر برای نوجوانان و جوانان فراهم آمده، کوشش شده است که زبانی ساده داشته باشد. گاه نیز داستان انسکی کوتاه شده و چند سطر یا چند جمله از آن حذف گردیده است.

نویسنده هر قطعه به کوتاهی معرفی شده است اما شرح حال برخی از نویسنده‌گان تازه‌تر را نیافتم.

آنچه مرا به انتخاب این نوشهای برعکس گیریت، مایه ولحن طنزآمیزی بود که در آن‌ها وجود دارد. از طنز شاد و شیرین لیپانوف و دیگران تا طنز تلخ موباسان.

ف.ت.

ویل لیپاتوف *Wilem Lipatov* در سال ۱۹۲۷ در سیبری،
که زمینه همه داستان‌های اوست، زاده شده است.
مادرش آموزگار بود و پدرش روزنامه‌نگار. او نیز
می‌خواست روزنامه‌نگار یا هنرمند مینما شود، اما
نویسنده از کار درآمد. نخستین داستان‌ها یاش را زمانی
نوشت که در یکی از روزنامه‌ها کار می‌کرد. لیپاتوف
عضو اتحادیه نویسنده‌گان شوروی است و تاکنون
چندین کتاب نوشته است.

این داستان که نام اصلی آن «مهاتاب در رو دخانه»
است، از نسخه انگلیسی کتاب *A Village Detective* گرفته شده.

ویل لیپاتوف

کارآگاه پیر، و مخترع جوان

یک روز شنبه، یوسف چلنگر، پس از شستشوی مفصل هفتگی
خود در حمام عمومی، رفت تا از آنسکین، بازرس پلیس بخش،
دیدن کند. بس که خودش را با آب‌جوش شسته بود، مثل لبو شده
بود، اما نتوانسته بود سیاهی دوده را که عمیقاً در پوستش نشسته
بود، کاملاً پاک کند، ومثل یک سیاهپوست چشم آبی به نظر می‌رسید.
دستهایش که عادت داشتند گیره و پتک را بگیرند، حالا که آویزان

بودند، احساس ناراحتی می‌کردند، واو آنها را پشتش پنهان می‌کرد.
 چلنگر، بعد از سلام به بازرس، سینه‌اش را صاف کرد و گفت:
 «عصر به خیر! اگر باد نیاید، این طور بویش می‌آید که فردا خیلی
 گرم شود. امروز ورق آهن زیر پتک نرم نرم بود. این موضوع دلیل
 محکمی است که هوای گرم دارد می‌آید.»

آنیسکین جواب داد: «می‌بینی این هویجه‌ها را دارم چه جوری
 می‌خورم؟» دستور دکترهاست. دکترها می‌گویند که من باید از
 گوشت و ماهی و کره پرهیز کنم. هه! چه زندگی‌ای!
 با بدخلقی غرو لندی کرد و با چشم‌هایی که مثل چشم خرچنگ
 بیرون زده بود، به چلنگر خیره شد.

به نظر می‌رسید که خورشید نمی‌تواند تصمیم بگیرد که برود
 با برآسمان رنگ پریله بچسبد. در افق درخششی نبود و گفتن این
 که چه ساعتی است دشوار بود. ساعت ممکن بود سه بعد از ظهر
 باشد، یا همین‌طور شش بعد از ظهر.

آنیسکین نگاهی به آسمان و نگاهی به درخت تبریزی کهنسال
 نزدیک خانه‌اش انداخت و سعی کرد حدس بزند چه ساعتی است،
 و چون نتوانست، با رنجیدگی اندیشد: «بعضی‌ها وقت دارند به
 حمام بروند!»

بعد بقیه هویجه‌ها را به زمین ریخت.

آن دو مدتی در سکوت نشستند، در حالی که مراقب خروس
 سرخی بودند که با ظاهری بی‌اعتنای دور و بر هویجه‌ها پرسه می‌زد.
 خروس، جهت مخالف، یعنی نرده‌های خانه همسایه را نگاه می‌کرد.

وقتی که به آنچه می خواست برسد، رسید، ایستاد و چشمها را هم گذاشت. خروس حقه باز و ناجنسی بود. آنیسکین او را کیش کرد، اما دیگر دیر شده بود. خروس حمله کرد، هویج را قاب زد، پرید و رفت. تا آنیسکین آمد چشم بهم بزند، دیگر نه هویجی بود و نه خروسی. لبشن را گاز گرفت و گفت: «آن روز هم می رسد که این پرنده توی سوب شنا کند!»

چلنگر، پس از لحظه‌ای نأمل، گفت: «بعید نیست. آنیسکین، همان طور که می دانی، من برای کاری پیش تو آمده‌ام.»
 - مردم همیشه برای کاری پیش من می آیند. کارت چیست؟
 در پیچ تنده رو دخانه، قایق بخاری زیر آفتاب مثل ماهی نقره‌ای برق می زد. درختهای کاج و غان سست و بی حال در ساحل ایستاده بودند. هنوز جای خورشید بر آسمان مشخص نبود. مثل این که آب شده و بر تمام این گنبد رنگ پریده پخش شده باشد. رو دخانه نیز که به عرض یک کیلومتر از این ساحل تا آن ساحل گسترده بود، بی حرکت به نظر می رسید، بی کوچک ترین چیزی بر چهره اش.

چلنگر، با دستپاچگی، پیچ پیچ کرد: «من متوجه شده‌ام که ابزارها و لوازم یدکی دکانم غیب شان می زند. ازو سایل دیگر بگذریم. دیروز یک میله چرخ درسته را کش رفتند. اگر این جور پیش برود، کاری برای من باقی نمی ماند جز این که توی چلنگری سیباز مینی بپزم.»

- عجب!

آنیسکین بر گشت و نگاه نافذی به چلنگر انداخت. مثل اینکه

با اشعة ایکس درون او را می کاود. سراپای او را ورانداز کرد و لبخند اسرار آمیزی زد. انگشتهاش را روی شکم گنده اش در هم فروبرد و شروع به چرخاندن شسته ایش کرد، ابتدا در جهت عقربه های ساعت، بعد برخلاف جهت عقربه های ساعت، و پس از آن دیگر جهت معینی نداشت. او غرید: «شروع کن. کاملاً شرح بدله. در این دزدیها هدف مشخصی هم هست؟»

- بسته به این است که موضوع را چطور در نظر بگیری...
- من نمی خواهم بدانم که موضوع را چطور در ~~نه~~ می گیری.
من گزارش کاملی می خواهم.

- دزد احمق نیست. کارش احمقانه است. مثل همه...
چلنگر آشته دسته ارا از زانوها برداشت و آنها را باز کرد و رشته سخن پاک از دستش در رفت. عادت نداشت که گیره و پتک دست نگیرد.

آنیسکین بابی حوصلگی گفت: «این جور مثل مرغ قدقدنکن. گزارش دادن که مثل تاب دادن پتک نیست. حالا فقط به سؤالهایم جواب بدله. کسی می تواند یا تکه هایی که دزدیده شده، ماشین بسازد؟»

- ماشین؟ چه ماشینی؟
- هرجور ماشینی که می خواهد باشد.
چلنگر یکباره متوجه مقصود شد و گفت: «نه، با تکه های دزدیده شده هیچ جور ماشینی نمی شود ساخت. آنها هر چیز کهنه ای را که دم دستشان باشد می دزدند.»

چلنگر دوباره دستش را تکان داد و حتی داشت بلند می‌شد.
از اینکه عاقبت مقصود آنیسکین را فهمیده بود، از خود بیخود شده
بود. اما بازرس نگاه سختی به او کرد و او را از آن حال خوش
بیرون کشید.

- آرام بنشین و این قدر دستهایت را تکان نده.

آنیسکین هیکل غول آسایی داشت. گرما چهره اورا به سرخی
گوجه‌فرنگی رسیده کرده بود. همان‌طور که فکر می‌کرد ابروهای
پرپشتش به هم می‌آمد و چشم‌های خرچنگیش بیرون می‌زد. همه اینها
چلنگر را وادار می‌کرد که از درون سردش بشود. این احساس،
ترس آور بود که چشم‌های خرچنگی می‌توانند درون او را بینند و
آنیسکین افکارش را می‌خواند، چنان که گویی بر برگی از کاغذ
نوشته شده باشد. چلنگر بر ترس خود غلبه کرد و نگاهش را از او
دزدید و با صدایی که به زحمت شنیده می‌شد، گفت: «دیروز وقتی
که به کارگاه رفتم کوره هنوز گرم بود.»

همین که این کلمات را به زبان آورد، آنیسکین چرخید و به
تنده گفت: «آه!»

بعد به وضع معمولی خود برگشت و چنان آرام شد که گویی
بیچر چیز غیرعادی در دهکده رخ نداده است.

با علاقه به پیچ و خم نقره‌ای رودخانه نگاه کرد و دید که
خورشید پشت خط ارغوانی افق فرو می‌رود، قایقی بر رودخانه
می‌خزد و هلال ماه از میان سروها سرمی کشد.

با احتیاط گفت: «خبلی خوب، یوسف، به خانه‌ات برگرد.

آنچه می خواستم بدانم، دانستم.»
 چلنگر از روی نیمکت بلند شد، دستها بش را پشت سرش پنهان کرد، و عقب عقب به طرف در راه افتاد. چشمها بش را با ترس و احترام به چشمها آنیسکین دوخته بود. چنانکه گویی او خود شیطان یا دست کم شاگرد شیطان است.
 آنیسکین برایش دست تکان داد : « خدا حافظ، پسر جان، خدا حافظ. »

*

در حدود چهل دقیقه بعد، بازرس پلیس جلو کلبه‌ای ایستاد. پس از لحظه‌ای تأمل خم شد و از شکاف در زنگاه کرد. نتوانست خانم خانه را در حیاط ببیند. انتظارش را هم نداشت. زیرا می‌دانست او به خرمن کوبی رفته است. اما پسر شانزده ساله‌اش ویتالی در خانه بود. او در ایوان نشسته بود و داشت تکه‌های آهن را می‌سایید. کاکل بوری روی بینی درازش فروافتاده بود. آنیسکین با خود پچ پچ کرد : « جوانک زرنگ ! »

مُذتی با چشمها بی که به شکاف در دوخته شده بود ایستاد. این مدت کافی بود تا مشاهده کند که حیاط خیلی تمیز جارو شده، اجاق تابستانی به تازگی سفید شده، علفها را کنده‌اند و انبار و طویله با تخته‌های نو تعمیر شده است. همه اینها البته نتیجه کار سخت ویتالی بود. زیرا مادرش حتی نمی‌دانست چطور باید با چکش میخ کوپید. آنیسکین سرفه‌ای کرد، خودش را صاف کرد، دماغش را با انگشت سبابه خواراند و زیر لبی دشنامی داد. سپس روی نیمکتی که نزدیک

در بودنشست. آهی کشید و لب خود را گزید، مثل اینکه می‌خواست از طعم تامی که داشت خلاص شود. بعد پکبار دیگر با حواس پرتوی دشنامی داد.

آنیسکین ده دقیقه‌ای روی نیمکت نشست؛ بعد هوا را با سرو صدا از جای خالی دندان افتاده‌اش بیرون داد. با بی‌میلی بلندشد. مثل این که خودش گردن خود را گرفته است و دارد خود را کشان کشان می‌برد، به طرف در بهراه افتاد. آنجا مدت بیشتری ایستاد. افسرده و عبوس بود.

سرانجام، آهسته، صدا زد: «آهای! کسی خانه هست؟»^۴
ویتالی به علت سر و صدای آهنگها صدای آنیسکین را نشنید.
بنابراین بازرس لنگه در را باز کرد و غرغر کنان با فشار از آن گذشت. به نرمی گفت: «خوب، سلام، ویتالی.»
ساییدن قطع شد. ویتالی سر برداشت و آنیسکین را دید. پک لحظه بعد کاری کرد که دهان آنیسکین از حیرت بازماند. ویتالی غمیش زد. صاف و ساده، درست جلو چشم آنیسکین در رفت و بهمان شد. آنیسکین سوتی کشید و گفت: «نگاهش کن! برایم ورزشکار شده! چه دویذنی!»

آنیسکین روی ایوان نشست، بالذت خمیازه کشید و زیرلبی گفت: «عیسی ندارد. منتظر می‌شوم. در دنیا تنها چیزی که دارم وقت است.»

پس از مدنی کاکل بور و حاشیه پیراهنی آبی رنگ در درگاه انبار پیدا شد. زیرا ویتالی سرک کشید تا ببیند که بازرس رفته است

پا نه.

آنیسکین گویی با خودش حرف می‌زد: «گربه خود می‌داند که گوشت چه کسی را دزدیده!» بله، خیلی خوب هم می‌داند. توی انبار از بس عرق می‌کنی خودت را می‌کشی.»

کلمانش نامفهوم، اما آهنگ صدایش مهربان و خواب آلوده بود و آشکار بود که قصد دارد ویتالی را به ایوان بکشاند.

سرانجام ویتالی پیدایش شد. به زمین خبره شده بود و گردنش تکان تکان می‌خورد. مثل خر گوش سحر شده‌ای که به مار بو آ نزدیک شود به آنیسکین نزدیک شد. سه قدم برداشت. بعد یکی دیگر. و بعد سر برداشت و جلو رفت، مثل کسی که روی بند راه می‌رود. پیشانیش، که دانه‌های عرق رویش نشسته بود، مثل پیشانی گوساله بلند بود. آنیسکین که مراقب او بود، لبخند زد و گفت: «ورزشکارا پیراهنت را نجو، پول بالاش رفته. اینجا کنار من بنشین، نفسی تازه کن و دماغت را هم پاک کن.»

پنج دقیقه‌ای ساکت ماند. بعد بی آنکه بر گردد، به ویتالی گفت: «ویتالی، تو برای دزدی ساخته نشده‌ای. صورت فوراً تو را لو می‌دهد.»

یک دقیقه دیگر هم فکر کرد، آهی کشید و سر بلند کرد. دستور داد: «خوب، حالا مرا به جایی که آن میله‌ها و خرت و پرتها را پنهان کرده‌ای ببر.»

ویتالی جیغ زد: «کدام میله‌ها؟»

• نظیر: چوب را که برداری، گربه دزده فرار می‌کند.

- بیا! مرا به آنجا ببر.

ویتالی پیشاپیش آنیسکین، به انبار بزرگ رفت و در را باز کرد: «ابنچاست.»

آنیسکین داخل انبار شد. ایستاد و به تاریکی خیره شد. اما قادر نبود چیزی ببیند. دنبال چیزی گشت که بتواند رویش بنشیند. یک کنده چوبی پیدا کرد، خودش را روی آن ول کرد و ناگهان نفس نفس زنان زیر لبی گفت: «این لعنتی چیست دیگر؟ خدا بهداد ما برسد!»

در برابر او ماشینی قرار داشت که در آن واحد می‌شد خیال کرد که دوچرخه، ماشین درو، سنجاقک و عنکبوت است. ماشین محکم روی زمین ایستاده بود. اما آنیسکین ناگهان احساس کرد سرش گیج می‌رود و خیال کردم ماشین را می‌بیند که در هوا پر پر می‌زند. شکل سنجاقک بود و آنیسکین وزش هوای سرد را به صورت خود احساس کرد. چشمهاش را بست و با ترس تکرار کرد: «خدا بهداد ما برسد!»

وقتی که بار دیگر چشمهاش را باز کرد، ماشین با تمام شکوه و جلال چهار پره گردانش دوباره روی زمین بود. دنباله‌هایش که از تخته سه لاثی بود، اتفاق که طلقی آن و موتورش، قشنگ رنگ شده بود. دوچراغ جلو اتومبیل نور قرمزی می‌تاباندند و خود ماشین به رنگ قرمز لاکی بود.

آنیسکین پرسید: «هیچ معلوم است این چیست؟»
- هلیکوپتر است.

ـ خدا بهداد ما برسد! این چه جور هلیکوپتری است؟
آنیسکین، پس از آنکه نگاهی به این دستگاه عجیب و غریب
انداخت، چشمهاش را بست و نیم دو چین مسئله لاینچل را حل کرد.
با چشمهاش بسته، البته متوجه نشد که ویتالی به او نزدیک می شود و
دست لرزانش را به سوی او دراز می کند. ویتالی دستش را روی
شانه او گذاشت و بالحن در دناکی زمزمه کرد: «عمو آنیسکین!»
بازرس تکرار کرد: «آنیسکین! آنیسکین! آنیسکین مهربان پیر!»
ماشین عجیب به چهره آنیسکین خیره شده بود. با چراوغهاش
که مال کامیون مزرعه بود، با اتفاق طلقی که مال قایق موتوری
رئیس بود، با موتورش که مال موتوسیکلت آنیسکین بود، و دینام
برق که مال وانت قدیمی مزرعه بود. چهار دزدی در یک زمان با
چشمهاش کاملاً مطمئن به آنیسکین خیره شده بودند.

آنیسکین دست پسرک را از شانه خود بلند کرد، زیرا این دست
او را آتش می زد و بیش از حد براو سنگینی می کرد. قلبش بادیدن
آن کاکل بور و آن چشمهاش آبی روشن، به نحو در دناکی منقبض
می شد. آنیسکین با بی حالی گفت: «بنشین و ساکت باش. همینجا
بنشین و هیچ چیز نگو.»

بعد از ناپدید شدن موتور، آنیسکین یک ماه از رفتن به مرکز
ناحیه خودداری کرده بود و وقتی که برای یک کار لازم مجبور شده
بود برود، آن قدر خجالت زده بود که جرئت نمی کرد به صورت
همکارانش نگاه کند. آنیسکین سه ماه وقت صرف کرده بود و ده کده
را برای چراوغها، دینام و طلق گمشده زیر و رو کرده بود. اما جز

مشاجره با یک دوچین مردم که از سوءظن او رنجیده بودند، چیزی به دست نیاورده بود. او خودش را برای حل این قضایای اسرارآمیز زجر کش کرده بود وحالا... جواب آنها اینجا بود! وسط انبیار این متربک استاده بود. و در کنارش این جوانک لنهور، ویتالی، نشسته بود و با چشمها بی که دیگر هراسان نبودند، به او خیره شده بود و متعجب بود که چرا آنیسکین این طور آه می کشد و چرا سرش روی سینه خم شده است. چقدر مسخره است!

سرانجام آنیسکین با لحنی غمزده گفت: «ویتالی، پسرم. می دانی چه بلایی سرم آورده‌ای؟ چه حقه‌ای به عمو آنیسکین زده‌ای؟ طفلکی!»

ویتالی داد زد: «عمو آنیسکین، عمو آنیسکین!»
ـ عمو آنیسکین که چی؟ عمو آنیسکین تو احمق است.
پس از لحظه‌ای سکوت با صدایی بسیار آرام گفت: «می دانی چرا نتوانستم دزد را گیر بیاورم؟ چون هرگز نمی توانستم تصور چنین ماشینی را بکنم. من دنبال چه می گشتم؟ وقتی که موتور قایق گم شد، من به آنها که قایق موتوری دارند شک بردم. وقتی که چراغها را دزدیدند، باز من به فکر قایق موتوریها افتادم. من برای ماهیگیر انمان آسایش باقی نگذاشتیم. حتی به دوستان خودم هم بدگمان شدم. زندگی چه حقه‌هایی به آدم می زند!»

ویتالی با صدای ضعیفی گفت: «عمو آنیسکین، مرا بازداشت کنید، به من دستبند بزنید، همه اینها تقضیر من است.» آنیسکین لبخند زد. خود را آرام کرد و نگاهش را به ماشین

ویتالی دوخت. تازه حالا متوجه شد که هلیکوپتر روی سه چرخ ایستاده است. یکی از چرخها از یک کالسکه بچگانه برداشته شده بود و دو تای دیگر... وای، خدا بایا! دو تای دیگر مال همان موتورسیکلت کهنه پلیس بود. سپس چیز دیگری دید، چیزی که دیدنش قلب او را فرو ریخت. مخزن پنزین که متعلق به اتومبیل کهنه‌ای بود که برای این ور و آن ور بردن پروژکتور سینمایی سیار به کار می‌رفت.

- آه، ویتالی، پسر کم انا کجا رفته‌ای و چه کارهایی کرده‌ای!
آنیسکین برای خود تأسف در دنای احساس کرد و با بی‌حالی اندیشه: «وقتش رسیده‌است که بیرونم بیندازند. با حماقی که من پیر خرفت دارم، فقط به درد باز نشستگی می‌خورم.»

به آرامی از ویتالی پرسید: «چه کلاسی هستی؟»
- کلاس آخر.

- آلمانی می‌خوانی یا انگلیسی؟
- انگلیسی.

آنیسکین بلند شد و در آنجا راه افتاد، بی‌آنکه بداند چه می‌خواهد. چند کتاب از روی میز کارگاه برداشت. گرچه در آنجا نور کافی نبود، عنوانهایشان را که خواند چشمهاش از تعجب چپ شد: «شوری پرواز، ریاضیات تحلیلی، روش‌های سیبرنیک، مقاومت مصالح.»

آنیسکین گفت: «فکرش را هم نمی‌کردم!»
تکرار کرد: «آه، ویتالی، پسر کم. اگر به من نگفته بودند که دیده‌اند کوره گرم است، هر گز نمی‌توانستم مچت را بگیرم. از اینجا

این فکر به سرم زد که این کار جوانی بی فکر است. هیچ آدم عاقلی که راه و رسم دزدی را بلدباشد چنین ردپایی از خود باقی نمی گذارد.» ویتالی که با چکمه اش زمین را می خراشید، جواب داد: «اجبار بودم چرخ دنده‌ای را روی میله‌ای کار بگذارم. هیچ جای دیگری نمی شد این کار را کرد.»
- ویتالی، هنوز کاملاً بچه‌ای.

آنیسکین با تعجب، و در عین حال با خشونت ساختگی، به پسرک خبره شد. نمی توانست هیچ چیز غیر عادی در او ببیند. پک گردن باریک، یک برآمدگی گلوی پسرانه، لبهای پر، چشمها را بی‌ریا که می درخشیدند. درست پسری بود مثل پسرهای دیگر.
«اگر دلش بخواهد می‌تواند انگلیسی حرف بزند.» این اندیشه ناگهان به ذهن آنیسکین آمد و پرسشی کرد که حتی برای خودش هم غیر منتظره بود: «می‌پردازد؟»
ویتالی با صدای ضعیفی پاسخ داد: «باید بپرد. حسابهایش را کرده‌ام، کاملاً درست.»

آنیسکین دوباره به سوی ماشین برگشت و بانگاه آرام عمیقی آن را آزمایش کرد. به پروانه چوبی رنگارنگ و دنباله سه‌لایی آن نگاه کرد. به صندلیش که زین دوچرخه بود و به دستگیره‌های رنگی‌نش نگاه کرد. بوهایی که شبیده می‌شد اصل بود: بتنی، رنگ، روغن.
آنیسکین اندیشید: «باید هم بپرد. صاف از زمین کنده می‌شود و پرواز می‌کند. موتورمی لرزد، پروانه‌ها شروع به گردش می‌کنند، ملغخ کوچولوی دنباله می‌چرخد، ویتالی روی زین دوچرخه می‌شبند،

دکمه‌ای را فشار می‌دهد، دنده‌ای را می‌کشد، و راه می‌افتد.
هليکوپتر بالای سر همه پرواز می‌کند. روی دهکده می‌برد، ومثل
سنچاقکی عظیم بالای رودخانه پروبال می‌زند. بالای بالا، در آسمان
پرواز می‌کند و ویتالی همه چیز را از آنجا می‌بیند.

آنیسکین از این تصورات چنان به هیجان آمد که پرده‌ای
نمایک دیدگانش را پوشاند. در حالی که همچون نایینایان تلوتلو
می‌خورد به کنده درخت، یعنی صندلیش، بازگشت:

وقت بازنشستگی است. فقط بازنشستگی به دردم می‌خورد.
برای چه کار دیگری خوب بود؟ از زیر کار در رو پیری که
گذاشته بود موتورسیکلت را از حیاط خانه‌اش بذند و تازه پسرک
را نگاه می‌کرد بی‌آنکه بتواند تصمیمی درباره‌اش بگیرد. بله، جز
بازنشستگی چاره‌ای نداشت. بایستی هفت تیر و او نیفورمش را
تحویل بدهد و به خانه بازگردد. باید جوجه‌کشی کند، جوجه سفید:
پرورش بدهد، از آن جوجه‌ها که در مزرعه تالمان هست. پرسید:
(به آن جوجه‌ها چه می‌گویند؟ همانها که در مزرعه تالمان هست؟)
ویتالی پاسخ داد: «لگهورن».

اندیشید: «لگهورن! وقتی که می‌خواهی این کلمه را تلفظ کنی،
نفس می‌گیرد. انگار زبان‌دارد توی بک لوله می‌چرخد. اما ویتالی
را بین، چه جور بلغور می‌کند: لگهورن، لگهورن! این گنجشکهای
امساله همه چیز را می‌دانند. در اداره ما هم هستند. اثر انگشت
بر می‌دارند. همه جور تجزیه و تحلیل می‌کنند. جای پا را اندازه
می‌گیرند. با ذره بین همه چیز را آزمایش می‌کنند، و خیلی هم درس

خوانده‌اند! یکی از آنها از پشت عینکش به قارمویی نگاه می‌کند و می‌گوید: «قدش یک متر و هشتاد و پنج است. چشم راستش چپ است. پایی چش کوتاه‌تر از پایی راستش است.»

مطمئناً هیچ کس نمی‌تواند موتوسیکلت از آنها بذدد.

انگلیسی هم بلغور می‌کنند، مثل ویتالی. این ویتالی با آن مفسح که پشت لبی راه افتاده، با آن شلوارش که یک دگمه بیشتر ندارد، با آن دندان شکسته جلوش... بیاویین: پروانه، ملغ، موتور، صندلی، همه مرتب در جای خود است، تازه این‌ترسک پرواز هم می‌کند.

دستور داد: «حرف نزن، ساکت!»

- عموماً آنیسکین، من که خرفی نزدم.

آنیسکین آخرین نگاه را هم به هلیکوبتر انداخت: نگاهی طولانی و آرام، نگاه خریداری. پرسید: «بنزین کافی دارد؟»
- بله.

آنیسکین دگمه‌های پراهنگ را بست، دستش را وسط موهایش فروبرد و به سوی در راه افتاد. آخرین شعاعهای خورشید از سوراخها سرک می‌کشیدند و به پشت پهن او می‌تابیدند.

در آستانه در آنیسکین ایستاد و اعلام کرد: «یکشنبه پرواز می‌کنم. فهمیدی؟ یکشنبه.»

در را هل داد و باز کرد و خود را به زور از آن بیرون کشید.
به زمین تف کرد و با شتاب به خیابان رفت.

لرد دانسینی Lord Dunsany که نام اصلی او ادوارد ہلانکت است، در سال ۱۸۷۸ در ایرلند به دنیا آمد و در تاریخ ۱۹۵۷ درگذشت. آثارش طنزآمیز و تخیلی است. مقصود او از انتخاب قالب تخیلی برای داستانها پیش، این است که انتقادهای خود را بازگو کند. چنان‌که در این داستان، با زبانی شمردن و بیانی هر کشش، تمدنی را که تنها بر پایه تکنیک محض و حسابگری خشک استوار باشد و از عاطفه و انسانیت و احساسات بویی نبرده باشد، به باد انتقاد می‌گیرد. توجه به زمان و قوع داستان روشن می‌کند که چرا دانشمندان برای تماس با کره دیگر، به جای سفینه‌های علمی مجهز، از وسیله‌ای ابتداهی استفاده کرده‌اند.

لرد دانسینی

تسودهنی

روستون گفت: «شاید ندانید که در اوآخر قرن گذشته زنی وصیت کرد که همه ثروتش صرف تماس با مریخ شود.» در باشگاه بیلیارد، صحبت خیلی علمی شده بود. و روستون که میان ما، از همه دانشمندتر بود، رشته سخن را به دست گرفته بود. آن‌زن، فرانسوی بود. و دانشمندانی که پول در اختیارشان

قرار می‌گرفت، تصمیم گرفتند در شمال فرانسه، با آتش عظیمی که می‌افروزند، شکلی بسازند و قضیه هندسی عجیب اقليدس را نشان بدهند. همان قضیه‌ای که ثابت می‌کند در مثلث قائم الزاویه، مربع وتر برابر است با مجموع مربعهای دو ضلع دیگر. مسئله عجیبی است. خوب که فکرش را می‌کنید می‌بینید مسئله بغرنجی است.

مثلث هر شکلی می‌خواهد داشته باشد، فقط به شرطی که یکی از زاویه‌هایش قائم باشد. با این همه غیرممکن به نظر می‌رسد که مجموع مربعهای آن دو ضلع درست به اندازه مربع ضلع دیگر باشد. یعنی مربع ضلع بزرگتر درست برابر جمع مربع ضلع متوسط و مربع ضلع کوچکتر باشد. من همیشه تعجب می‌کنم که چطور این فکر به سر اقليدس افتاد؟

یکی از اعضای پاشگاه که بیشتر به بازی گلف علاقه داشت نا به موضوعهای علمی، پرسید: «خوب، آن کار چه فایده‌ای داشت؟ آتش روشن کردن را می‌گوییم.»

روستون گفت: «بیینید، آن دانشمندان فرانسوی حدس زدند که مردم مریخ، که خیلی از ما با هوش ترند، همه چیز را هم زودتر از ما شروع کرده‌اند. چون سیاره آنها کوچک‌تر است و خیلی تندتر از زمین، سرد شده است، پس باید همه چیزهایی را که مامی‌دانیم، آنها هم بدانند. و تازه بسیاری از اشتباهات ما را هم رفع کرده باشند. گفت و گوهای دانشمندان را در چند کلمه خلاصه می‌کنم. دانشمندان گفتند که مردمی این اندازه هوشمند به هیچ وجه نمی‌توانند

از آن حقیقت عجیب مربع اصلاح بی‌خبر باشند. و همین که شکل را ببینند، در می‌یابند که ما نیز باهوشیم. دیگر جواب دادن با آنهاست.»

یکی از ما پرسید: «خوب، چه اتفاقی افتاد؟»
روستون گفت: «آنچه اتفاق افتاد این بود که دولت فرانسه اعلام کرد که آن زن دیوانه است. و وصیت‌نامه‌اش ابلهانه و بی‌معنی است. دولت اجازه نداد پول در راهی که او وصیت کرده بود خرج شود. در عوض، پول به خویشاوندان زن رسید. و اگر آن زن دیوانه بود، پس به نظر من این هم که به خویشاوندان زن اجازه دادند صاحب آن پول شوند، کار تقریباً خط‌ناکی بود. چون ممکن بود آنها هم کمی دیوانه باشند. و مسلم است که هرچه پولشان بیشتر می‌شد، دیوانگی‌شان هم شدت می‌کرد.»

جرکیتز گفت: «آن زن که دیوانه نبود.»
روستون به تن‌دی پرسید: «منظورت چیست؟»
روستون دوست نداشت وقتی که دارد در مسائل علمی صحبت می‌کند، دیگران اظهار نظر کنند.

جرکیتز گفت: «آن زن کاملاً عاقل و سالم بود. دانشمندان هم بالاخره به مریخ علامت دادند و مریخ هم جواب داد.»
همه ما پرسیدیم: «مریخ جواب داد؟»
روستون دیگر ساكت ساخت شده بود.

جرکیتز گفت: «بله، تصور می‌کنم آن دانشمندان هرگز با تصمیم دولتشان از تهدل موافق نبودند. این تصمیم آنها را واقعاً

قانع نکرده بود. کاری که کردند این بود که آرام آرام شروع به گردآوری پول کردند. این کار وقت زیادی برداشت. پیش از آن که پول کافی جمع شود، بسیاری از آنها مردند. ولی فکرشان و هدفشنان زنده ماند و ادامه پیدا کرد. آرام آرام پول جمع می‌کردند و نمی‌گذاشتند اسرارشان به بیرون درز کنند. چون ممکن بود مردم آنها را دیوانه بدانند. درست چند سال پیش از جنگ بزرگ (جنگ جهانی اول) بود که توانستند پول کافی جمع کنند.

روستون پرسید: «تو از کجا می‌دانی؟»

جرکیتر جواب داد: «چون من تصادفاً با مردی آشنا شدم که پاسخ مربیخ را کشف کرده بود.»

روستون دوباره گفت: «پس چرا ما از این چیز های خبر نداریم؟»

جرکیتر پاسخ داد: «چون سروصدای قضیه را در نیاوردنده.»

روستون تکرار کرد: «سروصداش را در نیاوردنده؟»

جرکیتر گفت: «بله، دانشمندان آتششان را درست و حسابی روشن کردند. البته نه در فرانسه و نه در اروپا، زیرا در فرانسه چنین فکری را دیوانگی می‌پنداشتند. در اروپا نیز آن روزها سروصدای این کار به سرعت پیچیده بود و آزمایش ممکن نبوده دانشمندان به صحرای شمال افریقا رفتند. و در آنجا شکل عظیم قضیه اقلیدس را ساختند. هیچ کس آنجا نبود تا مزاحمشان شود، جز گروهی عرب بیابان نشین. عربها، البته فکر کردند که آنها دیوانه‌اند، اما به هیچ وجه در درسی برایشان درست نکردند. چون عقیده داشتند که دیوانگی مردم امری است که به خدا مربوط می‌شود نه به بندگان خدا. گویا

دانشمندان فرانسوی در مدت چهل سال پول کلانی جمع کرده بودند، زیرا تنها هزینه سفر سربه جهنم می‌زد. آب و غذا و چوب در صحرا کاملاً نایاب بود. اما آنها شتر به اندازه کافی پیدا کردند و توانستند آنچه می‌خواهند به صحرا ببرند. و سرانجام یک شب خطوط عظیم هندسی خود را آتش زدند. و مریخ پاسخ داد.

روستون پرسید: «مریخ پاسخ داد؟»

جرکیتز گفت: «بله، در مدت کمی بیش از یک هفته پاسخ داد. مریخی‌ها در این کار سرعت شکفت‌انگیزی به خرج دادند. آنها هم شکلی هندسی به زمین فرستادند.»

روستون پرسید: «آنها چه فرستادند؟»

جرکیتز گفت: «آنها هم آتش روشن کردند. همان کاری را کردند که ما کرده بودیم. علامت دادن، آن طور که برای ما آسان بود، برای آنها نبود. زیرا آنها از خورشید دورترند و قرص مریخ پیوسته به چشم ما درخشان است، حال آن که قرص زمین اغلب برای آنها تاریک است. اما دانشمندانی که علامت داده بودند، علامت مریخی‌ها را باتلسکوپ گرفتند. و از پاسخ سریع مریخی‌ها حسابی شنگول شدند.»

روستون پرسید: «خوب، شکل چه بود؟»

جرکیتز گفت: «آنها با مثلث قائم الزاویه دیگری پاسخ دادند. اما مثلث آنها با مثلث ما تفاوت زیادی داشت. یکی از اضلاع مثلث برابر اندازه خود ادامه پیدا کرده بود، حال آن که ضلع دیگر که در یکی از دشت‌های مریخ از شمال به جنوب کشیده شده بود،

چهار برابر اندازه اصلی بود. این که چطور توانسته بودند در يك هفته چنان طرحی بریزنند، همه را دچار حیرت کرد. چیز دیگری که همه را به حیرت انداخت این بود که به نظر می‌رسید در اندازه خطهایی که درست کرده بودند، تناسب مشخصی وجود ندارد.» روستون با لحنی قاطع گفت: «تو که گفتنی طول یکی از ضلعها دوباره و طول دیگری چهار برابر بود.»

جرکیتر گفت: «بله، اما نه به طور خیلی دقیق. مثلث قائم‌الزاویه درست بود. اما تناسب اضلاعش درست نبود. این عدم تناسب دانشمندان را گیج و حیرت زده کرد. آنها می‌دانستند که علامت، مفهوم بزرگی دارد، و به وسیله مردمی ساخته شده است که توانایی نامحدودی دارند. سرعانی که در فرستادن پاسخ به خرج داده بودند، به خوبی این موضوع را نشان می‌داد. امانم توanstند فرمول ریاضی اندازه درست خطها را پیدا کنند. البته دانشمندان چون خود اغلب متخصص ریاضی بودند، انتظار داشتند ساکنان مریخ نیز چنان باشند. و چون می‌دیدند که آن مردم شکلی ریاضی را به کار می‌برند، این انتظار را تنها امر عاقلانه می‌پنداشتند.

دانشمندان هفته‌ها به خاطر آن رنج کشیدند و فرمولهای هندسی را زیورو کردند. زیرا می‌دانستند که از جانب مردمی که امیدوارند آنها زبانشان را بفهمند، پیامی دریافت کرده‌اند، حال آن که از هیچ چیز پیام سر در نمی‌آوردند.

در آخر معلوم شد که پیام بی‌اندازه ساده است. شاید دانشمندان در حدس خود در مورد پیچیدگی و ابهام شکل هندسی مبالغه کرده

بودند و در جست و جوی چیزی عمیق‌تر از پیام ساده‌ای بودند که دریافت کرده بودند. یکی از مردمان پیام را کشف کرد، یا بهتر بگوییم معنی پیام ناگهان به او الهام شد. این کشف برای او ضربه شدیدی بود. برای همه آنها ضربه شدیدی بود. و در آخر تصمیم گرفتند که همه قضایا را مسکوت بگذارند و سر و صدای موضوع را در نیاورند.

آن دانشمند و دانشمندان دیگر امیدوار بودند که مریخی‌ها از ما بیزار نباشند. بلکه تنها از تمدن ما متنفر باشند. تمدنی که این اندازه برمashین و تکنیک استوار است، که آن نیز به نوبه خود بر ریاضیات متکی است. دانشمندان اعتقاد داشتند که مریخی‌ها این مرحله را کاملاً پشت سر گذاشته‌اند و آن را بایزاری به دور افکنده‌اند. فرضیه آن دانشمند چنین بود که منظرة شکل هندسی، مریخی‌ها را چنان به خشم آورده که ناچار شده‌اند باشتاب تمام آن جواب گذایی را بفرستند.»

روستون پرسید: «خوب، بالاخره جواب پیام چه بود؟»

همه ما می‌خواستیم همین را بدانیم.

جرکیتز گفت: «حالا همه آنها می‌گویند که اصلاً پیامی در کار نبود. اما مسلم است که بود. و گرنه به خود زحمت نمی‌دادند که قضیه را مسکوت بگذارند. از آن گذشته اگر شکل را روی کاغذ بکشند، خودتان می‌توانید معنی اش را بفهمید.

خیلی ساده است. همان‌طور که پیش از این هم گفتم يك خط مستقیم طولانی از بالا به پایین بکشید. بعد خط کوتاه‌تری با

زاویه قائم نوک خط اول رسم کنید. و بعد...»
یکی از اعضای باشگاه که هیچ استعداد علمی نداشت، گفت:
«مثل تیر چراغ برق.»

جرکپیتر گفت: «یک دقیقه صبر کنید. ضلع دیگر مثلث یادتان رفت. تیر چراغ برق معمولاً» ضلع سوم را ندارد.»
شخص دیگری گفت: «ضلع سوم را که داشته باشد بیشتر شبیه چوبه دار می شود. منظورت همین است؟»
جرکپیتر گفت: «بله، پیام خیلی ساده بود. می گفت: زمینی ها بروید خودتان را دار بزنیدا!»

لود دافسینی

داؤری

جر کیتزر گفت: «چند روز پیش حادثه خطرناکی را از سر گذراندم، حادثه بسیار خطرناکی. بهتر است بگویم چند شب پیش، داشتیم در باشگاه بیلیارد نامهار می‌خوردیم. حتی از این‌که جر کیتزر و سط صحبت پریل، خوشحال هم شدیم. چون یکی از حاضران، که اسمش تکریز بود، با آب و تاب تعریف می‌کرد که چطور وقتی که از خیابان می‌گذشت، نزدیک بود تاکسی او را زیر بگیرد.

جر کیتزر ادامه داد: «حادثه بسیار خطرناکی بود. پس از این‌که شام سبکی خوردم، بهبستر رفتم. شام از همین شامها بی بود که این روزهایی خورند. حتی امساك هم کردم. باری، هنوز درست خوابم نبرده بود که خواب دیدم که دارند محاکمه‌ام می‌گشند و قرار است بهاعدام محکوم شوم. موضوع مهمتر این است که کاملاً مطمئن بودم که اگر محکوم شوم، کشته خواهم شد.»

تگریز گفت: «این که فقط خواب بود. کاشکسی من هم آن تاکسی را که داشت زیر همی گرفت، خواب دیده بودم.»

جر کیتزر گفت: « فقط خواب بود. اما مگر نمی‌دانید، چقدر از

مردم در خواب می‌میرند؟ سایقاً من از این موضوع تعجب می‌کرم و نمی‌دانستم علتش چیست. حالا می‌دانم چرا این طور می‌شود. گفتم که برایم بسیار روشن بود که حکم محکومیت من کاملاً مؤثراست؛ این حالت چیزی بیش از احساس و تصور بود. کاملاً مطمئن بودم که اگر محاکمه، همان طور که داشت پیش می‌رفت، پیش برود، من هرگز بیدار نخواهم شدم.

تگرگز گفت: «پس خودت هم می‌دانستی که داری خواب می‌بینی؟»

- بله، نوعی آگاهی داشتم. اما همه چیز حقیقی بود. درست همان قدر حقیقی بود که آدمها و اشیای اینجا. گرچه در ورای آن نوعی آگاهی مبهم وجود داشت که نمی‌توانم به وضوح بیان کنم. رؤیا امر غریبی است. هرچند آنچه دیدم رؤیا بود، آگاهی قبلی بسیار روشنی داشتم که حکم مرگ نافذ خواهد بود.

شاید حمله بود. آدم همیشه ممکن است دچار حمله شود؛ در خواب یا بیداری. و با توجه به عده زیادی که در خواب می‌میرند، نتیجه می‌گیریم که در برابر آن، در خواب بی‌دفاع تریم تا در بیداری و زمانی که همه حواس ما بر جاست.

تگرگز پرسید: «برای چه محاکمه می‌شدی؟»

- بانهام اذیت کردن دیگری و آسیب شدید بدنی رساندن. مجازات چنین کاری در اینجا مرگ نیست. ولی من که در اینجا محاکمه نمی‌شدم. نمی‌دانم در خواب مرا کجا برده بودند. هرجا که بود، مرا در حضور هیئت منصفه محاکمه می‌کردند.

تگرز پرسید: «اهل کجا بودند؟»

- اهل هیچ کجا نبودند. برای این که اصلاً انسان نبودند.

دو سه صدا یکباره گفت: «چی؟ انسان نبودند؟»

- نه، هیشت منصفه بی طرف بود. من متهم بودم که به یک سگ

آسیب رسانده‌ام. بنابراین نه سگها عضو هیشت منصفه بودند، نه

آدمها. همه جور موجودی در آنجا بود، از جمله یک خرگوش.

دوازده جانور، از همه نوع، عضو هیشت منصفه بودند؛ من متهم

به آزار و آسیب بدنی شده بودم، زیرا سگ کوچکی داشتم که

هر گز دمش را نبریده بودند. دم درازی داشت که من تحمل دیدنش

را نداشتم. خوب نمی‌دانم چرا، اما من هم مثل خیلی‌های دیگر

تحمل دیدن آن دم دراز را نداشتم. سگ را نزد دامپزشک بردم و

خواهش کردم دم را ببرد. او هم برباد. حالا درخواب سر دامپزشک

بیچاره چه بلا بی آمده است، نمی‌دانم. بعد از ظهر دم سگ را بربادم.

همان شب، همین که خوابم برد، دو «بولداگ»، مرا در خواب

بازداشت کردن و به محوطه بازی در چنگل بردند. دیدم که هیشت منصفه

منتظر من است. در آنجا بود که ناچار بودم تن به محاکمه بدهم.

بله، ماجرای بدی بود. دادستان سؤال و جواب سختی از من کرد.

من بریدن دم سگ را حاشا نکردم. اما گفتم که این کار سگ را

اذیت نکرده است. گفتم که دمش فایده‌ای برایش ندارد. اما بدین‌ختی

اینجا بود که اعضای هیشت منصفه خودشان دم داشتند. در نتیجه

سخن من به عنوان دلیل، در صورت جلسه قید نشد. مشکل این بود

که وقتی که خواستم موضوع را تشریع کنم، دیدم آنها اطلاعات

کافی دارند، حال آن که من درباره دم هیچ چیز نمی‌دانم. در راه دفاع من، این مانع بزرگی بود. بنابراین، من صحبت را عوض کردم و گفتم سکم از وقتی که دم بریده شد، خیلی فشنگتر شد. اما این اظهار من هم ثبت نشد. پس از آن گفتم که این کار را از روی مهربانی کرده‌ام تا تیغ به دم سک فرو نرود. اما دادستان موجود پلیدی بود. از من پرسید: «تا حال شده وقتی تیغ به دست و پایت فرو می‌رود، برای معالجه سوزش آن بدھی دست و پایت را ببرند؟» بله، موجود پلیدی بود! البته معلوم بود که این کار را نکرده بودم. احتیاجی به پرسیدن نداشت. داشت می‌دید که دست و پا و انگشتانم سرجای خودش است. فقط برای محکوم کردن من این حرف را زده بود. بعد درباره این موضوع که مجروم ساختن یک جانور از دمش چه اقدام وحشیانه‌ای است، و چطور سک را موقع دویدن، شناکردن، خوابیدن و حتی (آن طور که او گفت) شادی کردن ناراحت می‌کند، سخنرانی مفصلی کرد.

نوك زبانم بود که بگويم دم چيز چرنده و مزخرفي است که باز چشم به اعضای هيئت منصفه افتاد و ديدم که اين حرف به ضرر خودم تمام می‌شود. بله، همه آنها دم داشتند.

دادستان موضوع خوبی را انتخاب کرده بود. اینجا من راحت می‌توانم جواب بدهم. چون همه مردم این کار را می‌کنند. اما آنجا بد وضعی بود. و آنmod می‌کردند که هيئت منصفه بی طرف است. حال آنکه دم داشتن آنها حقیقتاً مغایر با بی طرفی بود. فایده‌ای هم نداشت که به آنها بگویی دم به دردشان نمی‌خورد. اثری نداشت. فقط

و ضعم را بذتر می کرد. وضع من هم که به اندازه کافی بد بود. دادستان بد جوری به من حمله می کرد. گفتم که بیرون از دادستان بود؟ بله، اما من همه حرفهایش را می فهمیدم. خواب چیز غریبی است. اما، خواب بود یا بیداری، یک چیز مسلم بود. اگر حکم محکومیت من صادر می شد، حتماً اجرا هم می شد، هم در دنیای خواب و هم در دنیای بیداری. به علاوه موردی که دادستان به آن استناد کرده بود، آشکارا جریان محاکمه را به زیان من سوق می داد، من این را از چهره اعضای هیئت منصفه در می یافتم. سخنان دادستان، منظورم بیرون است، تأثیر خودش را کرده بود. می دیدم که می خواهند اعدام کنند و می دانستم که مرگ در انتظار من است.

تربوت، که مجدوب دادستان شده بود، پرسید: «پس چه کار کردی؟ بیرون را شکست دادی؟»

جرکیتز گفت: «من این کار را نکردم. و کیل مدافعانه کرد. یک موجود پلید دیگر: میمون، میمونی که دم درازی هم داشت. دمش حالم را به هم می زد.»

تربوت گفت: «از این قرار از او سپاسگزار نیستی؟»

تگرز گفت: «معلوم است که نیست!»

جرکیتز گفت: «نه، از حرفهایی که درباره من زد خوش نیامد. درست است که مرا تبرئه کرد، اما با وضعی خشن و وحشیانه این کار را کرد.»

تربوت پرسید: «چطور تبرئه ات کرد؟»

جرکیتز گفت: «او هم مرا به سؤال و جواب کشید و دلایل

بریدن دم سگم را پرسید، و من با راستی و درستی همه دلایل را گفتم. می خواست مرا به مسیری که در نظر داشت، بکشاند. موقن هم شد. دیگر به هیئت منصفه توجهی نداشت. راحت برای او شرح دادم که چرا آدم خوشش نمی آید سگش دم داشته باشد. گفتم سگها فقط بک ته دم کوچولو لازم دارند.

همه اینهارا صاف و پوست کنده به او گفتم و میمون لعنتی حکم را گرفت.»

تربوت و تگرز با هم پرسیدند: «حکم چی بود؟»

جرکیتر گفت: «حکم این بود: گناهکار است. اما به سبب دیوانگی از مجازات معاف می شود!»

جیمز تربر James Thurber که در سال ۱۸۹۴ به دنیا آمد و در سال ۱۹۶۱ درگذشت، یکی از طنزنویسان بسیار مشهور امریکاست که رمانها و داستانهای کوتاه زیادی از خود به یادگار گذاشته است. از آثار این نویسنده، «افسانه‌های عصر ما» و «آخرین گل» به فارسی ترجمه شده است.

جیمز تربر

شبی که تختخواب روی پدرم افتاد

شرح دادن این داستان بهتر از نوشتنش از کار در می‌آید، (مگر این که، چنان که دوستانم می‌گویند، شنونده‌آن را پنج شش بار شنیده باشد) چون باید میز و صندلی هارا این‌ور و آن‌ور بیندازیم، درها را به هم بزنیم و مثل سگچ پارس کنیم، تا فضای مناسب و حقیقی را برای داستانی فراهم بیاوریم که مسلمًا آن را داستانی باورنگردنی خواهند خواند.

با این همه، این ماجرا رخ داده است.

این حادثه رخ داد، زیرا یک شب پدرم تصمیم گرفت در اتاق زیرشیروانی بخوابد، جایی که می‌توانست به راحتی فکر کند. مادرم با این تصمیم شدیداً مخالفت کرد، زیرا به نظر او تختخواب چوبی

کهنه‌ای که آنجا بود، قابل اطمینان نبود. زوار در رفته بود و ممکن بود از هم در رود و چوبهای سنگین سقفش به سروکله پدر بریزد و او را بکشد. با وجود این، پدر منصرف نشد. ساعت ده و ربع بود که پدر در آناق زیرشیروانی را پشت سر خود بست و از پله‌های باریک مارپیچ بالا رفت.

چند دقیقه بعد که پدر دربستر دراز کشید، ماصدای شوم ترق و ترق تختخواب را شنیدیم. پدر بزرگ که هر وقت خانه ما بود، معمولاً در آن آناق می‌خوابید، چند روز پیش ناپدید شده بود. (در این موقع پدر بزرگ شش هفت روز غیبیش می‌زد، بعد غرغران کان با خلق و خوی بد، برمی‌گشت و خبر می‌آورد که امریکا را پلک مشت کله پوک راه می‌برند و ارتشن اصلاً امکان پیروزی ندارد.)

پسر عمه‌ای عصیی به نام بریگزیل داشتم که در این هنگام به دیدن ما آمده بود. او معتقد بود که در خواب نفسش بند می‌آید. خیال می‌کرد اگر در طول شب، ساعت به ساعت بیدار نشود، از خفگی می‌میرد. عادت داشت ساعت شماطه‌داری بالای سرش بگذارد که تا صحیح، فاصله به فاصله، زنگ بزنند. امامن قانعش کردم که این کار را کنار بگذارد. پسر عمه در آناق من می‌خوابید و من به او گفتم که خوابم آن قدر سبک است که اگر کسی که با من در آناق خوابیده نفسش بند بیابد، من بلا فاصله بیدار می‌شوم. پسر عمه شب اول مرا امتحان کرد که ببیند راست می‌گویم یا نه. البته من انتظار این کار را داشتم و خودم را به خواب زده بودم و منظم و مرتب نفس می‌کشیدم که خیال کند خوابم برده است. همین که نفسش را حبس کرد، از

خواب پریام و خبردارش کرد. گویا این کار ترسش را اندکی کم کرد. با این همه، احتیاط را از دست نداد و شبشه «الکل کامفر» خود را روی میز کوچک کنار تختخواب گذاشت که اگر من بیدارش نکرم و داشت از دست می‌رفت «الکل کامفر» را استشمام کند و حالت جاییاید. بریگز تنها فردخانواده‌اش نبود که از این‌ادا اطوارها داشت. عمه ملیسا بیل پیر-که می‌توانست دوانگشتیش راتوی دهانش بکند و مثل مردها سوت بزند- هم از این پیشگویی رنج می‌برد که مقدر است او در خیابان جنوی بعیرد، زیرا در این خیابان به دنیا آمده و همان‌جا زدواج کرده بود. عمه سارا شافت هم بود که همیشه با این ترس به بستر می‌رفت که دزدی داخل خانه‌اش می‌شود و با کلروفورمی که از زیر در اناق تو می‌ریزد، بیهوشش می‌کند. برای دفع بلا- زیرا بیهوشی بیشتر سبب وحشت او می‌شد تا از دست دادن اموالش- همیشه پولها، ظروف نقره، و سایر اشیای قیمتی را پشت در اناق خواب، قشنگ‌کپه می‌کرد و یادداشتی هم رویش می‌گذاشت:

«این همه دارایی من است. لطفاً آن را بردارید و کلروفورم خود را به کار نبرید، زیرا این همه دارایی من است.»

عمه گراسی شافت هم بیماری ترس از دزد داشت. اما او با شجاعت بیشتری با آن رو به رو می‌شد. عمه گراسی مطمئن بود که دزدها چهل سال است که هر شب به خانه او می‌آیند. این حقیقت که ناکنون هیچ‌چیزش گم نشده بود، دلبلی برای رد ادعایش نبود. همیشه ادعا می‌کرد که دزدها را پیش از آن که بتوانند چیزی بدزدند، با

انداختن لنگه کفش به راه پله‌ها، می‌ترساند و فراری می‌دهد. وقتی که به بستر می‌رفت همه کفشهایی را که در خانه بود، جمع می‌کرد و دم دستش روی هم می‌گذاشت. پنج دقیقه پس از این که چراغ را خاموش می‌کرد، صاف توی تختخواب می‌نشست و به شوهرش می‌گفت: «گوش کن!»

شوهرش که از سال ۱۹۰۳ دیگر باد گرفته بود این وضع مسخره را ندیده بگیرد، به خواب عمیقی فرو رفته بود، یا وانمود می‌کرد که به خواب عمیقی فرو رفته است. در هر حال به جنب و جوش زنش اعتمایی نمی‌کرد. بنابراین عمه گراسی فوراً بلندمی‌شد، با نوک پنجه به در نزدیک می‌شد، آن را آهسته باز می‌کرد و لنگه کفشهای پایین، به یک گوشة هال، پرت می‌کرد و لنگه دیگرش را به گوشة دیگر هال می‌انداخت. برخی شبها همه لنگه کفشهای را می‌انداخت، برخی شبها بیش از دو جفت نمی‌انداخت.

اما من از حوادث قابل ملاحظه‌ای که در آن شب رخ داد، پرت شدم. همان شبی که تختخواب روی پدرم افتاد. نیمه شب همه دربستر بودیم. وضع اتفاقها و اسباب و اثاثه‌شان برای فهمیدن آنچه بعداً رخ داد، اهمیت دارد. در اناق جلو طبقه بالا - درست زیر انساق شیروانی پدر - مادرم و برادرم هرمان خوابیده بودند. هرمان گاه در خواب آواز می‌خواند. معمولاً سرودهای نظامی «راه پیمایی از جورجیا» و «سربازان مسیح، به پیش!» را می‌خواند. بریگزیل و من، در اتفاقی که به این اتفاق وصل بود، خوابیده بودیم. برادرم «روی» در اتفاقی آن طرف هال، خوابیده بود. سگ کوچکمان

رکس، درحال خوابیده بود.

تختخواب من، از تختخوابهای سفری ارتشی بود. از آن تختخوابهایی که باید برپاشان کرد تا آن اندازه پهن بشوند که بشود راحت رویش خوابید. قسمت وسطش صاف بود، اما دو طرفش درحال عادی آویخته بودند، مثل میزهای چندتکه. وقتی که این دو طرف بالا بودند، غلت خوردن به دو انتهای کناره تخت کاری خطرناک بود. چون امکان داشت تخت با سروصدای گوشخراسی، کاملاً واژگون شود و همه رختخوابها را روی سرکسی که خوابیده بود ببریزد.

این موضوع، در حقیقت، درست همان چیزی بود که ساعت دو بعد از نیمه شب آن شب اتفاق افتاد. (برای نخستین بار، مادرم بود که بعداً موقع بازگویی صحنه به آن این طور اشاره کرد: «شبی که تختخواب روی پدرت افتاد.»)

به بريگز دروغ گفته بودم. من که همیشه خوابم سنگین بود و دیر از خواب می‌پریدم، ابتدا از آنچه رخ داده بود، بیخبر بودم. وقتی که تخت سفری آهني، مراکف اناق انداخت و خودش هم روی من افتاد، هیچ نفهمیدم. تخت مرا همان طور که گرم و نرم لای رختخواب پیچیده شده بودم، بدون آزار و اذیت، به زمین گذاشت و خودش مثل چتری بالاسرم فرار گرفت.

هنوز از خواب بیدار نشده بودم. تنها کمی هوشیار شدم و هاڙخوابم برد. اما سروصدای بلافصله، مادرم را که در اناق پهلویی خوابیده بود، بیدار کرد. مادرم فوراً به این نتیجه رسید که آنچه از

انداختن لنگه کفش به راه پله ها، می نرساند و فراری می دهد. وقتی که به بستر می رفت همه کفشهایی را که در خانه بود، جمع می کرد و دم دستش روی هم می گذاشت. پنج دقیقه پس از این که چراغ را خاموش می کرد، صاف توی تختخواب می نشست و به شوهرش می گفت: «گوش کن!»

شوهرش که از سال ۱۹۰۳ دیگر یاد گرفته بود این وضع مسخره را ندیده بگیرد، به خواب عمیقی فرو رفته بود، با وانمود می کرد که به خواب عمیقی فرو رفته است. در هر حال به جنب و جوش زنش اعتمایی نمی کرد. بنابراین عمه گراسی فوراً بلندمی شد، با نوک پنجه به در نزدیک می شد، آن را آهسته باز می کرد و لنگه کشی پایین، به یک گوشة هال، پرت می کرد و لنگه دیگرش را به گوشة دیگر هال می انداخت. برخی شبها همه لنگه کفشهای را می انداخت، برخی شبها بیش از دو جفت نمی انداخت.

اما من از حوادث قابل ملاحظه ای که در آن شب رخ داد، پرت شدم. همان شبی که تختخواب روی پدرم افتاد. نیمه شب همه در بستر بودیم. وضع اتاقها و اسباب و اثاثه شان برای فهمیدن آنچه بعداً رخ داد، اهمیت دارد. در اناق جلو طبقه بالا - درست زیر اتساق شیروانی پدر - مادرم و برادرم هرمان خوابیده بودند. هرمان گاه در خواب آواز می خواند. معمولاً سرودهای نظامی «راه پیمایی از جورجیا» و «سربازان مسیح، به پیش!» رامی خواند. بر بگزبیل و من، در اناقی که به این اتفاق وصل بود، خوابیده بودیم. برادرم «روی» در اناقی آن طرف هال، خوابیده بود. سگ کوچکمان

رکس، درحال خوابیده بود.

رختخواب من، از رختخوابهای سفری ارنوشی بود. از آن رختخوابهایی که باید برپاشان کرد تا آن اندازه پهن بشوند که بشود راحت رویش خوابید. قسمت وسطش صاف بود، اما دو طرفش درحال عادی آویخته بودند. مثل میزهای چندتکه. وقتی که این دو طرف بالا بودند، غلت خوردن به دو انتهای کناره رخت کاری خطرناک بود. چون امکان داشت رخت با سروصدای گوشخراسی، کاملاً واژگون شود و همه رختخوابها را روی سرکسی که خوابیده بود بریزد.

این موضوع، در حقیقت، درست همان چیزی بود که ساعت دو بعد از نیمه شب آن شب اتفاق افتاد. (برای نخستین بار، مادرم بود که بعداً موقع بازگویی صحنه به آن این طور اشاره کرد: «شیخ که رختخواب روی پدرت افتاد.»)

به بریگز دروغ گفته بودم. من که همیشه خوابم سنگین بود و دیر از خوابمی پریدم، ابتدا از آنچه رخ داده بود، بی خبر بودم. وقتی که رخت سفری آهني، مرا کف اناق انداخت و خودش هم روی من افتاد، هیچ نفهمیدم. رخت مرا همان طور که گرم و نرم لای رختخواب پیچیده شده بودم، بدون آزار و اذیت، به زمین گذاشت و خودش مثل چتری بالاسرم قرار گرفت.

هنوز از خواب بیدار نشده بودم. تنها کمی هوشیار شدم و باز خوابم برد. اما سروصدای بلا فاصله، مادرم را که در اناق پهلوی خوابیده بود، بیدار کرد. مادرم فوراً به این نتیجه رسید که آنچه از

آن می‌ترسید به سر پدرم آمده است: تختخواب چوبی بزرگ بالا، روی پدرم افتاده است. بنابراین جیغ کشید: «بروید به پدر بیچاره تان کمک کنیدا»

صدای افتادن تخت سفری من، برادرم هرمان را بیدار نکرده بود. اما فریاد مادر او را که در همان اتاق خوابیده بود بیدار کرد. معلوم نیست چرا، او خجالت کرد که مادر دچار حمله عصبی شده. هرمان در حالی که می‌کوشید مادر را آرام کند، فریاد می‌زد: «مادر، حالت خوب خوبه!»

دو تایی دهثانیه به سر همدیگر فریاد کشیدند.

- بروید به پدر بیچاره تان کمک کنید!

- مادر، حالت خوب خوبه!

این فریادها بریگز را بیدار کرد. در این هنگام من به طور مبهم می‌دانستم اوضاع از چه قرار است، اما هنوز نمی‌دانستم خودم به جای روی تخت زیر آن خوابیده‌ام. بریگز که در میان فریادهای بلند، از ترس و تشویش بیدار شده بود، زود به این نتیجه رسید که دارد خفه می‌شود و همه ما داریم کوشش می‌کنیم او را به حال بیاوریم. غرش خفیفی کرد و چنگ زد شیشه «الکل کامفر» را برداشت. اما به جای آن که آن را بو بکشد، همه‌اش را روی خودش ریخت. بوی کامفر اتاق را پر کرد. بریگز، مثل کسی که دارد غرق می‌شود، داشت خفه می‌شد. عاقبت موفق شده بود در امواج بوی زنده دارو نفسش را بند بیاورد. از تختخواب بیرون پرید و کورمال کورمال به سوی پنجره باز رفت. اما پایی پنجره‌ای رسید که بسته بود. با مشت

به شیشه زد. صدای خردشدن شیشه و ریختنش را به راه روی پایین،
شنیدم.

در این لحظات بود که من، که سعی می‌کردم بلند شوم؛ دچار
این احساس خطرناک شدم که رختخوابم روی من است.
من که خواب آلود و گیج بودم حالا به نوبه خود گمان کردم
که همه این سروصدایها کوشش دیوانه واری است برای رهایی من از
وضعی چنین خطرناک و بی‌سابقه.

- مرا از اینجا در بیاورد!

مثل آدمهایی که دچار کابوس می‌شوند، خیال می‌کردم در
یک معدن زنده به گور شده‌ام. بربگز هم که در بخار کامفر خود
داشت خفه می‌شد، نفس نفس می‌زد و سرفه می‌کرد.

در این هنگام، مادرم که هنوز فریاد می‌زد، و هرمان هم فریاد-
کشان دنبالش بود، تغلا می‌کرد در اتاق زیر شیروانی را باز کند تا
بتواند بالا برود و بدن پدرم را از زیر تیر و تخته‌ها بیرون بکشد. اما
در محکم سرجایش ایستاده بود و تسليم نمی‌شد.

ضربه‌های دیوانه واری که مادرم به در می‌زد، فقط سروصدای
و شلوغی را بیشتر می‌کرد. «روی» و سگ هم حالا بیدار شده بودند.
آن یکی با فریاد می‌پرسید چه خبر شده‌است و این یکی پارس می‌کرد.
پدر که از سروصدای ضربه‌های خردکننده‌ای که به درمی خورد
بود، در این هنگام از صدای ضربه‌های خردکننده‌ای که به درمی خورد
از خواب پرید و خیال کرد خانه آتش گرفته است. و چون چند دقیقه‌ای
وقت لازم بود تا حال و حواسش کاملاً به جا بیاید، با صدای آرام

خواب آلودهای ناله کنان گفت: «دارم می‌آیم، دارم می‌آیم!»
 مادرم که هنوز خیال می‌کرد پدر زیر تخت خواب گیر کرده است،
 از «دارم می‌آیم» پدرم این طور فهمید که این صدای آدم دم مرگی است
 که خود را تسلیم مرگ کرده است و دارد آماده ملاقات خدای خود
 می‌شود. پس فریاد کشید: «دارد می‌میرد!»
 بريگز برای اطمینان خاطر مادر گفت: «حال من خوب خوبه!»
 طفلکی هنوز خیال می‌کرد رفتن او نا آستانه مرگ، سبب
 ناراحتی مادر شده است.

من عاقبت کلید برق را پیدا کردم، در را باز کردم، و با بريگز دم
 در اتاق زیر شیر و آنی به دیگران پیوستم. سگ که بريگز را هیچ دوست
 نداشت، یکباره به او پرید. خیال می‌کرد در همه این ماجراها گناه
 از اوست. «روی» سگ را به کناری انداخت و نگه داشت. ما
 می‌توانستیم صدای پرون آمدن پدر از تخت خواب را بشنویم. «روی»
 بالاخره با تنه محکمی که به در زد آن را شکست و باز کرد. پدر از
 پله‌ها پایین آمد. خواب آلد و خشمگین، اما صحیح و سالم بود.
 مادرم همین که او را دید، زد به گریه. و رکس شروع به زوزه
 کشیدن کرد. پدرم پرسید: «هیچ معلوم هست اینجا چه خبر است؟»
 سرانجام، معما، اندک‌اندک حل شد.

پدرم که پابرهنه این ور و آن و رفته بود، سرمای سختی خورد.
 اما اتفاق بد دیگری نیفتاد. مادر که شخص خوش بینی بود و همیشه
 قضايا را از جنبه خوبش نگاه می‌کرد گفت: «خدای را شکر که پدر
 بزرگتان اینجا نبود.»

ولادیمیر کلیمووچ

زن داشتن عالی است!

از سر کار به خانه برگشتم، به طبقه پنجم رفتم و پشت درخانه
که رسیدم، گل از گلم شکفت. زن داشتن عالی است!
همین الان زنگ می‌زنم. زنم در را بازمی‌کند. مرا در آغوش
می‌گیرد و می‌بوسد. دمپایی‌هایم رامی آورد و شامم را حاضرمی‌کند.
هس از خوردن شام، روی نیمکتی درازمی‌کشم و استراحتمی‌کنم
و زنم پتویی رویم می‌کشد، و با صدای بلند برایم روزنامه‌می‌خواند.
از تصور این چیزها لبخند زدم، بادی به غبغم انداختم و
زنگ زدم... خبری نشد. دوباره زنگ زدم. باز هم خبری نشد. خنده
مال لبم پرید: مرد بیچاره تمام روز زحمت می‌کشد، خسته و گرسنه
است، و با این همه ناچار است خودش در را باز کند.

کلیدم را بیرون آوردم و قفل را به زحمت پیدا کردم و هر طور
بود در را گشودم. به راستی که این کار را فراموش کرده بودم. آخر،
بنج سال از ازدواج ما می‌گذشت.

وارد خانه شدم. خانه تاریک بود. بوی غذای خوشمزه‌ای،
که دارد می‌بزد، در فضای آن پخش نشده بود. حال خودم را

نمی‌فهمیدم. چراغ را روشن کردم. خانه خالی بود. زنی در کار نبود. به‌اینجا و آنجا سرکشیدم و عاقبت یادداشتی پیدا کردم: «شوهر کم! باکفش توی خانه پرسه نزن. کنار در، چهارپایه کوچکی هست. روی آن بشین، کفشهای را دربیاور و دمپایی بپوش؛ دمپایی زیر چهارپایه است. پیش از درآوردن کفش، باید بندهاش را باز کنی. دم کوتاه‌تر گره را پیدا کن و آن را بکش، گره بازمی‌شود. بندکفش را شل کن تا کفش راحت از پایت در بیابد. با لنگه کفش دیگر هم همین کار را بکن.

عزیزم، به‌یاد بیاور که پیش از ازدواج قول دادی که آنچه من بخواهم، تو هم بخواهی. پس خواهش می‌کنم که امشب غذایت را تنها و بدون من بخوری.

همه چیز را آماده کرده‌ام. غذا روی اجاق است. تنها کاری که باید بکنی گرم کردن غذاست. سوپ در قابلمه کوچک است، قابلمه کوچک سبزی که همنونگ کلاه تازه نوست. گوشت و سیب زمینی در تابه است و چای در قوری.

ناز نینم! ناراحت نشو، اما خواهش می‌کنم در آشپزخانه غذا بخور. آشپزخانه همان اناق کوچکی است که کنار حمام قرار دارد. برای این که بتوانی آن را خیلی راحت پیدا کنی، کاغذی به در آن چسبانده‌ام و رویش نوشته‌ام: آشپزخانه.

آشپزخانه را که پیدا کردی، داخل شو و رو به پنجره بایست. در گوشۀ سمت راست، گنجۀ کوچک سفیدی می‌بینی که سه دگمه سفید دارد. این همان اجاق است. به آن هم کاغذی چسبانده‌ام که رویش

نوشته شده: اجاق.

برای گرم کردن خدا، ابتدا باید اجاق را روشن کرد. روشن کردن اجاق به این ترتیب است: قوطی چوبی کوچکی را که تصویری روی آن است، بردار. قوطی سمت چپ اجاق است. این قوطی قوطی کبریت است. بازش کن و چوب کبریتی بردار. منظورم همان چوبهای کوچک باریک است. آن را به کناره قوطی بکش. کبریت که روشن شد، آن را به چیز کوچک سیاه سوراخ سوراخی که زیر قابلمه سبز رنگ است نزدیک کن. با دست دیگر، نخستین دگمه - یعنی نزدیک ترین دگمه به پنجه - را بچرخان. گاز گرمی گیرد و با شعله آبی رنگی می‌سوزد.

اما، عزیزم، تورا به خدا، مواظب باش خودت را نسوزانی! اگر همه چیز رو به راه بود، زیرتابه و کتری راهم روشن کن. برای این کار، دومین و سومین دگمه سفید را بچرخان. شوهر کم، مبادا دگمه‌ها را با همدیگر اشتباه کنی! گاز، اگر روشن نباشد، مسمومت می‌کند.

به ساعت نگاه کن. پنج دقیقه که گذشت، باید دگمه‌های سوم و دوم و اول را، برخلاف جهتی که ابتدا چرخانده بودی، بچرخانی. شعله خاموش و ناپدید می‌شود.

بشقاوی از روی میز بردار. آن یکی را که از همه به اجاق نزدیکتر است بردار. اگر آن را انداختی و شکستی، دومی را، که کمی عقب تر است، بردار (محض احتیاط، چهار بشقاو روی میز گذاشته‌ام). قدری سوب باملاقه در بشقاو بربیز. ملاقه قاشق بزرگی

است که دسته درازی دارد. ملاقه کنار قوطی کبریت است و کاغذی
به آن چسبانده‌ام که رویش نوشته شده است: ملاقه.

وقتی که داری چای می‌بزی، مواطنه بهتر در قوری نیفتند.
یادت باشد که در را با نخی به دسته قوری بسته‌ام، اما فقط محض
احتیاط، بهتر است که آن را با دست نگه داری.

پس از شام، از آشپزخانه بیرون برو، روی نیمکت دراز
بکش و منتظرم باش. همین که آدمم، برایت روزنامه می‌خوانم.
من در آرایشگاه سرپیچ خیابان، شماره ۱۴، هستم. می‌خواهم
برای تعطیلات خودم را خوشگل کنم تا مرا مانند گذشته دوست داشته
باشی. شوهر لکنائزین عزیزم، خشمگین مشو و احساس تنها‌یی ممکن!
در آغوشت می‌گیرم و می‌بوسمت. همسر تو.

یادداشت را چند بار از سر ناته خواندم. آشپزخانه را پیدا
کردم. دگمه سفیدی را که طرف پنجه بود پیچاندم. کلاه سیزم را
کجکی به سر گذاشتم و به آرایشگاه دویدم. زنم را برداشتم و یکراست
به خانه، به آشپزخانه، آوردم. راستی که زن داشتن عالی است،
معرکه است!

ولادیمیر کلیمووچ

فردا روز دیگری است!

حالا دیگر خیلی دیر است. فردا من خوشبخت ترین آدم روی زمین خواهم بود. فردا بازیباترین، حساس‌ترین، زیرلکترین و کدبانو ترین دختر جهان ازدواج خواهم کرد. چندان دوستش دارم که هر لحظه به یاد اویم.

ما زوج نمونه‌ای خواهیم بود. من نهایت کوششم را خواهم کرد: سطل زباله را بیرون می‌برم، پراهن‌هایم را خودم می‌شویم و اطو می‌کنم، برای او گل می‌خرم، و گه گاه که هوس سیگار کشیدن کردم، فقط در آشپزخانه سیگار می‌کشم. ما به یکدیگر واقعاً احترام خواهیم گذاشت. با همدیگر به سینما خواهیم رفت و ظرفها را به نوبت خواهیم شست. ما پیش‌پیش درباره همه چیز توافق کرده‌ایم.

باید از کوشکین سپاسگزار باشم. اگر او نبود، فردا هم ازدواجی در کار نبود. با این کمرویی که من دارم، حتی فکرش را نمی‌کردم که با دختری آشنا شوم.

کوشکین مخترع بزرگی است. حتی وقتی که دونایی در

پارک قدم می‌زدیم و من در حسرت سلام کردن به یکی از دخترهای زیبایی بودم که از کنار مان می‌گذشتند، کوکوشکین سرگرم تراشیدن چوبی بود یا داشت تکه سیمی را حلقه می‌کرد.

روزی از روزها کوکوشکین به سراغم آمد و اختراعش را نشانم داد. چیزی بود شبیه جعبه و دگمه‌ای هم روی درش دیده‌می‌شد. کوکوشکین داد زد: «گریشا، خیالت راحت باشد! این وسیله کوچک کمکت می‌کند که با یک دختر ماه آشنا بشوی. بیا برویم گرداش. همین که به دختر دلخواهت رسیدی، با شجاعت و جسارت به طرفش برو و این دگمه را فشار بده. دگمه ماشین را به کار می‌اندازد. دختر بلا فاصله متوجه خواهد شد که تو چه پسر نازنینی هستی و نامش را به تو خواهد گفت و شماره تلفنش را به تو خواهد داد.»

در حالی که از خوشحالی سرازپا نمی‌شناختم، اختراع کوکوشکین را در جیبم چباندم و دونایی بیرون آمدیم. حالا دیگر خجالت نمی‌کشیدم. جرأت این را داشتم که راست توی چشم‌های هر دختر زیبایی نگاه کنم. کوکوشکین دستی به پشتمن زد و دلگرم کرد.

سپس «او» پیدا شد. با نحسین نگاه، یک دل نه، صددل عاشقش شدم. به سویش رفتم و فریاد زدم: «لطفاً یک لحظه صبر کنید!» دخترک به من نگاه کرد و ایستاد. در این هنگام دگمه دستگاه را فشار دادم. دختر دستش را به سوی من دراز کرد و با لبخند گفت: «اسم من لیلیا است، اما خانه‌مان هنوز تلفن ندارد.»

کوکوشکین خود را کنار کشید و رفت که چیز تازه‌ای اختراع کند. من، که زیر بازوی لیلیا را گرفته بودم، احساس می‌کردم که

دختر رویاهای خود را پافته‌ام. ما یک ماه تمام هر روز یکدیگر را می‌دیدیم. در تمام این مدت اختراع کوکوشکین در جیبم بود و با رضایت خاطر وزوز می‌کرد. عاقبت لیلیا رضایت داد که زن من بشود.

در آن چند هفته کوکوشکین غیش زده بود. فقط امروز، یعنی روز پیش از ازدواج، بود که به من تلفن زد و گفت: «احتیاجی نیست چیزی به من بگویی، فقط یک نوک پا بیا بیرون، می‌خواهم چیزی نشانت بدشم.»

نمی‌دانم چرا دلم به شور افتاد. گوشی را گذاشتم و بیرون دویدم. کوکوشکین سوار بر چیز اتو موبیل مانند پنج چرخه‌ای که پروانه‌ای هم در جلوش بود، سرسید. هر کدام از پنج چرخ از یک طرف می‌چرخیدند. کوکوشکین چرخی زد، ترمز کرد و بعد گفت: «سوار شو.»

با خشم گفتم: «کوکوشکین، چرا متوجه نیستی؟ من از فردا مرد زن دار خوبی خوبی می‌شوم. موضوع چیست؟ من که کمترین علاقه‌ای ندارم که سوار این دو چرخه اختراعی تو بشوم.» کوکوشکین که با تکبر و افاده نگاهم می‌کرد، پاسخ داد: «این که دو چرخه نیست. این ماشین زمان است. خیال دارم تو را به آینده ببرم تا با چشم‌های خودت ببینی که زندگی آینده‌ات چگونه خواهد بود.»

سفری در زمان به آینده، برای این که ببینم آرزوها یم برآورده شده‌اند، مسلماً نکر خوبی بود. بی‌آن که دیگر حرفی بزنم، سوار

شدم. کوکوشکین ماشین را روشن کرد و پدالها را محکم فشار داد. چرخها به تندی چرخیدند و ناگهان کوکوشکین ترمز را کشید و با لحنی رسمی اعلام کرد: «زمان آینده!»

پیاده شدم و به دور و برم نگاهی انداختم. همه چیز خوب به نظر می‌رسید. کوکوشکین نزدیک ترین خانه را با انگشت نشان داد و گفت: «اینجا جایی است که در آن زندگی خواهی کرد. خانه شماره ۲۸. برو و آینده خودت را ببین. من اینجا منتظرت می‌مانم.» درحالی که دل تو دلم نبود، به سوی خانه شماره ۲۸ رفتم و زنگ زدم. چند لحظه بعد صدای لیلیا را شنیدم.

- این آخرین بار است باشد، بار دیگر در را برایت بازنمی‌کنم! همه شوهرهای دیگر خودشان در را باز می‌کنند. فقط تویی که همیشه کلیدهایت را گم می‌کنی و با این زنگ زدنها ابلهانه مرا عذاب می‌دهی.

در باز شد ولیلیا، که چاق و چله بود، یا بهتر بگوییم، موجود ترس آوری شده بود، جلو من ایستاد. در حالی که راه مرا بسته بود، خیلی جدی پرسید: «پس گلهای من کو؟» -

نومیدانه آنجا ایستاده بودم. لیلیا، با لحنی به سردی یخ، سخن‌ش را ادامه داد: «بیشم، من روزی یک روبل^{*} به تو می‌دهم. با می کوبک می‌توانی یک ناهار شاهانه بخوری، بنابراین می‌توانی با بقیه اش برای من گل بخری. فقط پنج سال از ازدواج ما گذشته، اما تو همه قول و قرارهایت را فراموش کرده‌ای. این است معنی

^{*} هر روبل، صد کوبک است.

حرفت که می‌گفتی در روز حتی یک لحظه هم از یاد من غافل نبستی؟
 شما مردها، همه مثل هم دیگرید. پیش از ازدواج همه جور قولی
 می‌دهید، اما خرتان که از پل گذشت، همه چیز بادتان می‌رود.
 زن گرفته‌ای با کلفت استخدام کرده‌ای؟ نه، خودت بگو؟ اگرنه، پس
 چرا امروز صبح ظرفهارا نشسته‌ای؟ از همه چیز گذشته، ما با هم
 توافق کردیم که ظرفهارا به نوبت بشویم. مگرنه؟ قرار شد بیست
 سال اولش را تو بشوی، بعدش فکری بکنیم. بین خانه را به چه
 حال و روزی گذاشته و رفته! نمی‌توانی خانه را هر روز کمی رفت
 و روب کنی؟ تنها کاری که بلدی، این است که لج مراد را در بیاوری،
 اما دیگر بس است. من دارم به سینما می‌روم، بی‌خود ازم خواهش
 نکن که تو را هم ببرم. توی سینما، همیشه کارت این است که اول
 غر بزنی که فیلم بد است و بعدش هم خوابت ببرد و توی خواب با
 کوکوشکین جانت درد دل کنی. بهتر است زباله‌ها را بیرون ببری.
 بعدش هم بروی دکان سبزی فروشی و نانوایی. بادت نرود شام درست
 کنی. این هم بادت باشد که یواشکی در آشپزخانه سبگار نکشی! اگر
 خیلی دلت می‌خواهد سبگار بکشی، برو توی پاگرد پلکان، آن هم
 بعداز این که من رفتم. حالات کان بخورا چرا آنجا مثل چوب، خشک
 شده‌ای و به من مانند برد؟

با خودم فکر کردم: «بس وضع از این قرار خواهد بود؛ سبگار
 کشیدن توی پاگرد. خیال می‌کند احمق گیر آورده! نه، من یکی اهلش
 نیستم.»

در خانه آینده‌ام را محکم به هم زدم و به سوی کوکوشکین

دویدم. داشت چرخها را باد می‌کرد. فریاد زدم: «کوکوشکین، نجاتم بده، زود باش! یک فکری بکن، من لیلیای این جوری را نمی‌خواهم.»

تلمه را سر جایش گذاشت و خیلی خونسرد گفت: «چاره‌اش آسان است. برمی‌گردیم به روزی که برای نخستین بار در پارک لیلیا را دیدی. تنها کاری که باید بکنی، این است که از کنارش بگذری وبا او حرف نزنی.»

توی ماشین پریدم و گفتم: «زود باش!»
 کوکوشکین پدال را فشار داد، چرخها چرخیدند. دوباره همه جا تاریک شد، بعد صدایی آمد و همه جا روشن شد و دیدم که در پارک هستیم. بار دیگر دخترهای زیبا از کنارمان می‌گذشتند. در لحظه‌ای که لیلیا پیدایش شد، کوکوشکین بازویم را چسبید و آهسته در گوشم گفت: «مواظب خودت باش!»
 در حالی که با ترس به آینده و به سرنوشت خود می‌اندیشیدم، به لیلیا نزدیک شدم. تصمیم خود را گرفته بودم و خیال نداشم حتی یک کلمه هم به او بگویم، اما همین که با او سینه به سینه شدم، بی‌اختیار از دهانم پرید: «لطفاً یک لحظه صبور کنید!»

لیلیا ایستاد و دستش را به سوی من دراز کرد. کوکوشکین آه عمیقی کشید و ناپدید شد.

حالا دیگر خیلی دیر است. قرار است فردا ازدواج کنم.

استاس آفاناسیف

اعصاب من پولادین است!

- پسرم، بنشین! قرעה سؤال امتحانت را بردار و دفترچه نمره هایت را بهمن بده. تنگ آب و لیوان، روی میز است. قطره قلب هم، همانجاست. هیچ نگران نباش. خیلی ناراحتی؟
- نه، اصلاً ناراحت نیستم.
- عجیبه! یادت می آید الان ثلث چندم است، چه امتحانی می دهی، کلاس چندمی و به چه کسی داری امتحان می دهی؟
- بله، می دانم. ثلث دوم است، امتحان فیزیک دارم، کلاس سوم، شما هم دبیر فیزیک ما هستید. حالا شروع کنیم؟
- عجله نداشته باش! هیچ سر در نمی آورم که چرا این قدر آرامی. حتماً یک مشت یادداشت همراه است و خیال نقلب داری.
- اگر اجازه بدید، کنم را در می آورم که بینید چیزی همراه نیست.
- نه، نه، لازم به زحمت نیست. اما، گمان نکنم همه جوابها را بدانی!

- این چه حرفی است، آقای دبیر!

- خوب، جوان، دست پاچه نشوا هیچ فکرش را کرده‌ای که
الان باید با چه چیزی دست و پنجه نرم کنی؟ هیچ می‌دانی که من فقط
پرسش‌های قرعه را ازت نمی‌پرسم، بلکه همه مطالب کتاب را می‌پرسم؟
- بله، آقای دبیر، من حاضرم.

- مگر بچه‌ها به تو نگفته‌اند که موقع امتحان، من به گرگ
خونخواری بدل می‌شوم؟ بله، بچه‌ها این لقب را به من داده‌اند:
«گرگ خونخوار!»

- چرا، گفته‌اند، اما من ترسی ندارم. اعصاب من قوی است.
به قول معروف، اعصاب من پولادین است.

- عجب! عجب! اخستین بار است که به چنین چیزی برمی‌خورم.
خوب، حالا که این طور است، من بدون این که حتی یک پرسش
فیزیک از تو بکنم، عالی ترین نمره را به تو می‌دهم.

انتظار این را دیگر نداشتم. سلسلة اعصابم خود را برای
گرفتن نمره متوسط آماده کرده بود، نه نمره عالی. صندلی زیر پایم
شروع کرد به لرزیدن.

صدای آقای دبیر در گوش‌طنین انداخت که می‌گفت: «اما،
دوست عزیز، اعصابت چندان هم قوی نیست. درست به دانش -
آموزان تازه کار و ترسوی سال اول می‌مانی!»

درحالی که خود را جمع و جور می‌کردم، زیر لب غریدم:
«ای گرگ خونخوار! عاقبت کار خودت را کردي!»

گی دوموپاسان *Guy de Maupassant* نویسنده مشهور فرانسوی، در سال ۱۸۵۰ به دنیا آمد. هنگامی که پدر و مادرش از یکدیگر جدا شدند، او با مادر خود، که دوست گوستاو فلویر بود، ماند. بعد از آن خودش را ترک گفت و خود را وقف نوشتن داستانی که با نام حقیقی خود انتشار داد، یعنی داستان پلی، کار دولتی را ترک گشت و خود را وقف نوشتن کرد. در سالهای بعد، نزدیک به سیصد داستان کوتاه و شش رمان از او منتشر شد.

در اواخر عمر آثار دیوانگی در او ظاهر گشت و حتی یک بار دست به خودکشی زد. دوستانش او را به آسایشگاهی بردنده و همانجا، در سال ۱۸۹۳، درگذشت.

شهرت گی دوموپاسان بیشتر به خاطر داستانهای کوتاه اوست. نویسنده نگاهی تندرستی و تیز و بدینه دارد، اما لحنش از طنزی گزندۀ سرشار است. در این داستان کوتاه و به ظاهر ساده، که آن را به طنز و کنایه «یک قطعه شاعرانه» نام داده است، با چیره‌دمتی، چهره هراس‌آور فقر را به خواننده می‌نمایاند.

«نام اصلی: *Idyll* به معنای شعر یا قطعه کوتاهی درباره زندگی ساده و رمانتیک روستایی.

سی دو مو پاسان

یک قطعه شاعرانه

قطار تازه جنوا را به مقصد هارسی ترک کرده بود و در پیچ و
نمای طولانی ساحل سنگی، میان دریا و کوه، همچون ماری
آهنین می درخشید و بر کرانه هایی پوشیده از ماسه زرد رنگ که
امواج کوچک حاشیه ای سیمین بر آن می کشیدند، می خزید و مانند
جانوری که به لانه خود فرو رود، ناگهان در دهانه سیاه توnel ها
ناپدید می شد.

در آخرین واگن، زنی فربه و مردی جوان رو بروی هم نشسته
بودند و بی آن که کلمه ای با یکدیگر سخن گویند، گه گاه نگاهی به
همدیگر می انداختند. زن در حدود بیست و پنج سال سن داشت،
نزدیک پنجره نشسته بود و بیرون را تماشا می کرد. روستایی زنی
درشت اندام از اهالی پیغمون بود، با چشم انی سیاه، سینه هایی درشت،
و گونه هایی گوشتالو. زن چندین بسته را زیر صندلی چوبی گذاشته
بود و سبدی را روی زانوها یش نگه داشته بود.

مرد جوان بیست ساله به نظر می رسید. لاغر و آفتاب سوخته
بود، با پوست تیره ای که حاصل کار در کشتزارها، در زیر آفتاب

سوزان، است. کنار او دستمال بسته‌ای دیده می‌شد که همه‌دارایی او در آن بود: جفتی کفش، یک پیراهن، یک شلوار و یک ژاکت. بیل و کلنگی را که با تکه‌ای طناب بهم بسته بود، زیر صندلی پنهان کرده بود. مرد، در جستجوی کار، به فرانسه می‌رفت.

خورشید که در آسمان بالا آمده بود، بارانی از آتش بر ساحل فرومی‌ریخت. ماه مه رو به پایان بود و بوی دل‌انگیز گلها از پنجره‌های باز به درون می‌آمد. درختان پرتقال و لیموغرق در گل بودند و عطر شیرین و سنگین خود را در آسمان آرام می‌پراکندند تا با عطر گلهای سرخ، که در کنار راه، در باغهای نرو تمدنان، در درگاه کلبه‌های نیمه ویران و نیز در پهنه دشت، همه‌جا به فراوانی روییده بودند، بیامیزد.

اینجا منطقه گل سرخ بود. گل سرخ تمام ناحیه را با عطر سبک و نافذ خود پر کرده و هوا را با بوی خوشنود از شراب و به همان اندازه سکر آور، انباشته بود.

قطار آرام آرام حرکت می‌کرد، چنان‌که گویی می‌خواهد در این دشت دلپذیر بیشتر در نگذشت. در ایستگاه‌های کوچک، در برابر چندخانه سفید رنگ، می‌ایستاد، آن‌گاه، پس از آن‌که سوت بلندی می‌کشید، بار دیگر به آرامی حرکت می‌کرد.

هیچ کس سوار نمی‌شد. مانند این بود که همه مردم به آرامی چرت می‌زنند و خوش ندارند که در این صبح گرم بهاری به جایی سفر کنند.

زن‌چاق، گه‌گاه چشم‌هارامی بست و تنها هنگامی که احساس

می کرد سبد دارد از روی زانوانش پایین می افتد، ناگهان چشمها را می گشود؛ سبد را محکم می چسبید، چند دقیقه ای از پنجره بیرون را نگاه می کرد، و باز سرگرم چرت زدن می شد. دانه های عرق پیشانی او را پوشانده بودند. به دشواری نفس می کشید، انگار که دچار تنگ نفس باشد.

سر مردجوان بر سینه اش افتاده بود. مرد به خواب عمیقی فرو رفته بود که خاص مردان روستایی است.

هنوز قطار ایستگاهی کوچک را ترک نگفته بود که زن روستایی ناگهان از خواب پرید، سبدش را باز کرد، تکه بزرگی نان، چند تخم مرغ پخته، قمهه ای شراب و مقداری آلوی سرخ رنگ از آن بیرون آورد و سرگرم خوردن شد.

مردجوان نیز از خواب پریده بود و مراقب غذا خوردن زن بود و با نگاه، هر لقمه ای را از دامن تا دهان زن، دنبال می کرد، با گونه های فرو رفته، دست به سینه، با نگاهی خیره آنجا نشسته بود ولیها را برهم می فشد.

زن مثل قحطی زده ها غذا می خورد و گه گاه برای پایین دادن تخم مرغها، جرعه ای شراب می نوشید. هر از چند گاه دست از خوردن می کشید تا نفسی تازه کند.

به زودی همه چیز، نان، تخم مرغها، آلوها و شراب ناپدید شدند. همین که زن خذایش را تمام کرد، مرد بار دیگر چشمها را بست. زن که اندکی احساس ناراحتی می کرد، پستان بندش را شل کرد. و مرد بار دیگر چشمها را باز کرد و به زن خیره شد. زن توجهی

به او نکرد و به باز کردن دگمه های لباسش ادامه داد. فشار پستانها، پستان بند را از هم باز کرده بود، به طوری که با بازشدن دگمه های لباس، فرورفتگی سفید میان پستانها، از پس زیر پیراهنی سفید، خود را نشان داد.

زن روستایی، راحت تر که شد، به ایتالیایی گفت: «هوا آن قدر گرم است که نمی شود نفس کشید.»
مرد جوان، به همان زبان و همان لهجه، پاسخ داد: «برای سفر، هوای معركة ای است.»

زن پرسید: «شما اهل پیغمون هستید؟»
- اهل آسمیام.
- من اهل کازالام.»

معلوم شد همسایه اند. سرگرم گفت و گو شدند. از چیز های معمولی و پیش پا افتاده ای حرف می زدند که مردم زحمتکش آنها را بارها و بارها تکرار می کنند، حرفهایی که در خور ذهن های کند و محدود آنهاست. از زادگاه شان سخن گفتند و معلوم شد که آشنابان مشترکی دارند. هر بار که آشنابی رانام می برند که هر دومی شناختند، به نظر می رسید که دوستی شان نزدیک تر می شود. کلمه های ایتالیایی به سرعت از دهانشان بیرون می ریخت.

سپس از خودشان حرف زدند. زن ازدواج گرده بود و سه فرزند داشت که آنها را پیش خواهرش گذاشته بود. زیرا موقعیت خوبی برایش پیش آمده بود که در مارسی، نزد خانمی فرانسوی،

به عنوان دایه، مشغول کار شود.

مرد هم در جست و جوی کار بود. به او گفته بودند که در مارسی کار پیدامی شود، چون در آنجا دارند ساختمانهای زیادی می‌سازند. سپس هر دو ساکت شدند.

گرمای شدید از سقف و اگن بر آنها فرومی‌ریخت. گردبادی پشت قطار برخاست و گرد و خاک را از پنجه به درون آورد. عطر گلهای سرخ و درختان پرنقال سنگین تر و تندتر شده بود.

دو مسافر بار دیگر به خواب فرو رفتند. بعد، چشمها را تقریباً در یک زمان گشودند. خورشید به سوی دریا می‌رفت و نور خود را بر امواج آبی رنگ می‌پاشید. هوا خنث تر و سبک تر شده بود.

زن به سختی نفس نفس می‌زد. پیراهنش باز بود، گونه‌هایش فروافتاده بودند و چشمهاش بی‌فروغ می‌نمودند. با ناراحتی گفت: «از دیروز تابه‌حال شیر نداده‌ام. مثل این که دارم غش می‌کنم.» مرد، که نمی‌دانست چه بگوید، پاسخی نداد. زن گفت: «زندگی به اندازه من شیر داشته باشد، باید روزی سه بار شیر بدهد، و گرنه حالت خیلی بد می‌شود. مثل این است که وزنه سنگینی روی قلبم گذاشته باشند. وزنه‌ای که نمی‌گذارد نفس بکشم و دارد خفه‌ام می‌کند. این‌همه شیر داشتن، اسباب دردسر آدم است.»

مرد گفت: «بله، پیداست خیلی ناراحت نان کرده است.» زن حال بسیار بدی داشت. مثل این بود که هم‌اکنون ضعف می‌کند. آهسته گفت: «همین که آنها را فشار بدهم، شیر مثل چشم‌های جاری می‌شود. خیلی دیدنی است. حتماً باور نان نمی‌شود. کازال که

بودم، همه همسایه‌ها می‌آمدند تماشا کنند.»

مرد گفت: «راستی؟»

— بله، راستی. عییی ندارد که به شما هم نشان بدhem. هر چند این کار هم دردم را دوا نمی‌کند.

زن ساکت شد. قطار ایستاد. کنار در ایستگاه زنی ایستاده بود و کودکی گریان را در آغوش داشت. زن لاغر بود و لباس‌های کوهنه‌ای پوشیده بود.

— کاش می‌توانستم به این زن کمک کنم. بچه‌اش هم به من کمک می‌گرد. بیین، من پولدار نیستم. می‌بینی که خانه و خانواده و بچه کوچک عزیزم را ترک کرده‌ام که بروم کار کنم. با این‌همه، با کمال میل حاضرم پنج فرانک دستی بدhem نا آن بچه ده دقیقه شیر مرا بخورد. این کار هم بچه را آرام می‌کند و هم مرا. حالم حسابی‌جا می‌آید.

زن بار دیگر ساکت شد. سپس دست داغش را چند بار به پیشانی اش، که عرق از آن می‌ریخت، کشید و غرید: «دیگر تحملش را ندارم. انگار دارم می‌میرم.»

و با حرکتی نا آگاهانه پیراهنش را کاملاً باز کرد. پستان سفت و بزرگ را استش، بانوی قهوه‌ای، پیداشد. زن بیچاره می‌نالید: «خدایا! خدا بای! حالا چکار کنم؟»

قطار بار دیگر به راه افتاده بود و سفرش را در میان گلهایی که بوی خوش خود را در این غروب گرم می‌پوشاندند، ادامه می‌داد. گه گاه یک قایق ماهی گیری به چشم می‌خورد که با بادبانهای

سفید بی حرکتش، بردریای آبی رنگ به خواب رفته است.
مردجوان، که بسیار دستپاچه به نظر می‌رسید، با لکنت گفت:
«بینید... خانم... شاید من بتوانم... بتوانم به شما کمک کنم.»
زن، با صدایی خسته، پاسخ داد: «بله، اگر دلنان بخواهد،
می‌توانید کمک کنید. از شما برمی‌آید. دیگر تحملش را ندارم،
واقعاً تحملش را ندارم.»

مرد جلو زن زانوزد و زن به جلو خم شد و چنان که گویی
مرد، بچه شیرخواره‌ای است، نوک تبره پستانش را به طرف دهان
او پیش برد. همین که زن پستانش را با هردو دست گرفت، قطره‌ای
شیر در نوک آن پیدا شد. مرد آن را مشتاقانه مکید. پستان سنگین
را، مانند میوه، به میان لبه‌ای خود گرفت و پی در پی و حریصانه به
مکیدن مشغول شد.

مرد دست‌ها را دور کمر زن حلقه کرده بود و او را به خود
چسبانده بود و آرام و منظم شیر می‌خورد. گردنش مثل گردن بچه‌هایی
که شیر می‌خورند، حرکت می‌کرد.

زن ناگهان گفت: «این یکی بس است. حالا آن یکی.»
ومرد مطیعانه به سوی دیگری رفت. زن دو دستش را به پشت
مرد گذاشته بود و با خوشحالی نفس‌های بلندی می‌کشید و از عطر
گلها که همراه با نسیم به درون واگن می‌وزید، لذت می‌برد.
زن گفت: «اینجا چه بوی خوبی می‌آید.»

مرد پاسخی نداد. در حالی که چشمها را بسته بود تا بیشتر
لذت ببرد، همچنان از چشمۀ پستان زن شیر می‌خورد. اما زن،

سرانجام، او را به آرامی پس زد.

- بس است، حالم بهتر شد. مثل این که دوباره زنده شدم.

مرد برخاست و دهانش را با پشت دستش پاک کرد.

زن که پستانهایش را توی پیراهنش می برد، گفت: «آقا،

راستی که در حق من لطف کردید، از تان خیلی ممنونم.»

ومرد پاسخ داد: «خانم، من باید از شما تشکر کنم. دو روز

بود که چیزی نخورد ه بودم.»

تهران، صندوق پستی ۷۱-۴۴۶

قیمت ۰۶ ریال

مرکز پخش: کتبه، خیابان شاهزاد، مقابل دانشگاه، خیابان فروردین